

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Stk/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6021200128
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Fečík
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:6021200128.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v kasačnom senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Fečíka (sudca spravodajca) a členiek senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD., LL.M a JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M v právnej veci žalobcu: T. T. I., súdny exekútor, so sídlom Exekútorského úradu, Z. X, XXX XX Q., IČO: 42 354 960, právne zast.: JUDr. Juraj Bilický, advokát, so sídlom Farská 8, 949 01 Nitra, IČO: 42 210 305, proti žalovanému: Slovenská komora exekútorov, Disciplinárna komisia, Disciplinárny senát č. 1DS, so sídlom Šustekova 39, 851 04 Bratislava 5, za účasti ďalšieho účastníka konania (sťažovateľky): ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska ul. 71, 813 11 Bratislava, v konaní o správnej žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. DK 11/2020 zo dňa 8.12.2020, konajúc o kasačnej sťažnosti ďalšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 76S/23/2021-36 z 10.11.2021 takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietá.
- II. Žalobcovi priznáva voči ďalšiemu účastníkovi konania plnú náhradu trov kasačného konania.

odôvodnenie:

I.

Administratívne konanie

1. Slovenskej komore exekútorov bol 11.5.2020 doručený návrh ďalšieho účastníka konania - ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky z 5.5.2020 na začatie disciplinárneho konania voči žalobcovi ako súdному exekútorovi (ďalej len „exekútor“), a to z toho dôvodu, že pri výkone exekúcie v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 265/2003-F, vedenom v prospech oprávneného BPT LEASING, a.s., zastúpený JUDr. Editou Gavorovou, advokátkou, proti povinnému A. D.-TYPEX:

1. návrh povinného na zastavenie exekúcie z 20.7.2017, ktorý bol súdnému exekútorovi doručený dňa 27.7.2017, nezložil do exekučného spisu a následne ho nepredložil súdu na rozhodnutie,
2. sumu 26 766,08 eur, ktorú vymohol prikázaním pohľadávky z účtu povinného 10.10.2017, rozúčtoval a právnému zástupcovi oprávneného poukázal nie bezodkladne po jej prijatí, ale až 19.12.2018,
3. po prijatí poslednej platby 26 766,08 eur dňa 10.10.2017, čím bolo exekučné konanie skončené vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie, poverenie na vykonanie exekúcie exekučnému súdu nevrátil bezodkladne, ale až 31.12.2018, a teda v bode 1. porušil § 30 ods. 1 Výnosu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 1618/1998-60 z 15.6.1998, ktorým sa vydáva Kancelársky poriadok pre súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „Kancelársky poriadok“) v spojení s § 57 a § 58 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení platnom a účinnom do 31.3.2017,

v bode 2. porušil § 36 ods. 8 Exekučného poriadku účinného do 31.3.2017,
v bode 3. porušil § 60 písm. e) Exekučného poriadku účinného do 31.3.2017,
čím sa dopustil závažného disciplinárneho previnenia podľa § 220 ods. 2 Exekučného poriadku.

2. Ministerka spravodlivosti navrhla uznanie žalobcu vinným zo spáchania závažného disciplinárneho previnenia podľa § 220 ods. 2 Exekučného poriadku a uloženie disciplinárneho opatrenia podľa § 221 ods. 2 písm. b) Exekučného poriadku, a to peňažnej pokuty vo výške 500 eur.

3. Žalovaný rozhodnutím č. DK 11/2020 z 8.12.2020 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) rozhodol o disciplinárnom tak, že

v bode 1. návrhu, podľa ktorého mal žalobca porušiť § 30 ods. 1 Kancelárskeho poriadku v spojení s § 57 a § 58 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.3.2017 tým, že návrh povinného na zastavenie exekúcie z 20.7.2017, ktorý mu bol doručený 27.7.2017, nezaložil do exekučného spisu a následne ho nepredložil na rozhodnutie súdu, disciplinárne konanie zastavil podľa § 228a písm. a) Exekučného poriadku z dôvodu, že návrh na začatie disciplinárneho konania bol podaný oneskorene,

v bode 2. návrhu, podľa ktorého mal žalobca porušiť § 36 ods. 8 Exekučného poriadku tým, že sumu 26 766,08 eur, ktorú vymohol prikázaním pohľadávky z účtu povinného dňa 10.10.2017, rozúčtoval a právnenému zástupcovi oprávneného poukázal nie bezodkladne po jej prijatí ale až dňa 10.12.2018, neuznal žalobcu za vinného a neuložil mu disciplinárne opatrenie, pretože sa disciplinárneho previnenia nedopustil,

v bode 3. návrhu uznal žalobcu za vinného z disciplinárneho previnenia podľa § 220 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorého sa mal dopustiť tým, že pri výkone exekúcie v exekučnom konaní EX 265/2003-F, vedenom v prospech oprávneného BPT LEASING, a.s., proti povinnému A. D.-TYPEX, po prijatí poslednej platby 26 766,08 eur dňa 10.10.2018, čím bolo exekučné konanie skončené vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie, poverenie na vykonanie exekúcie exekučnému súdu nevrátil bezodkladne, ale až 31.12.2018, čím porušil § 60 ods. 1 písm. e) Exekučného poriadku účinného do 31.3.2017, za čo mu bolo uložené disciplinárne opatrenie podľa § 221 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku, a to peňažná pokuta vo výške 100 eur.

4. Vo vzťahu k rozhodnutiu o uznaní viny a uložení disciplinárneho opatrenia (bod 3. návrhu) žalovaný skonštatoval, že „pri skúmaní objektívnej lehoty na podanie návrhu za tento skutok dospel k záveru, že konanie disciplinárne obvineného nemožno inak vyhodnotiť, len ako prieťahy v danom exekučnom konaní. Ustanovenie § 223 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje objektívnu lehotu na podanie návrhu najneskôr do štyroch rokov odo dňa, keď došlo k disciplinárnemu previneniu. Posledné plnenie od povinného nastalo dňa 10.10.2017, v tento deň skončilo konanie voči povinnému. Ak exekútor príjme peňažné prostriedky, je povinný tieto poukázať oprávnenému bezodkladne, najneskôr do 14 dní od ich prijatia. Vrátením poverenia na exekučný súd sa ukončí exekučné konanie vo veci. Objektívna lehota na podanie disciplinárneho návrhu sa počíta od tohto dňa, a preto tento skutok nie je premlčaný.“

5. Následne žalovaný odôvodnil svoj záver o tom, že žalobca mal vrátiť exekučnému súdu poverenie bezodkladne po prijatí poslednej platby 26 766,08 eur dňa 10.10.2017.

II.

Konanie na krajskom súde

6. Proti rozhodnutiu žalovaného v časti, v ktorej bol uznaný vinným a disciplinárne potrestaný (bod 3. návrhu), podal žalobca v zákonnej lehote na Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) správnu žalobu vo veciach správneho trestania navrhujúc jeho zrušenie a alternatívne v rámci sankčnej moderácie vydanie rozhodnutia o upustení od uloženia sankcie, keďže účel administratívneho trestania možno dosiahnuť aj samotným prejednaním veci.

7. Krajský súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 76S/23/2021-36 z 10.11.2021 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“), ktorým rozhodnutie žalovaného v žalovanom rozsahu teda v bode 3/ návrhu na začatie disciplinárneho konania ako aj v závislom výroku o náhrade a úhrade výdavkov disciplinárneho konania zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Krajský súd zároveň priznal žalobcovi voči žalovanému úplnú náhradu trov konania a ďalšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

8. Nosnú argumentáciu zhrnul krajský súd predovšetkým v bode 32 odôvodnenia nasledovne: „32. Ustanovenie § 223 ods. 2 Exekučného poriadku stanovilo pre podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania subjektívnu lehotu v trvaní 12 mesiacov odo dňa, keď sa navrhovateľ disciplinárneho postihu

(ktorým môže byť minister spravodlivosti, predseda súdu, prezident Slovenskej komory exekútorov alebo predseda kontrolnej komisie) dozvedel o disciplinárnom previnení. Zároveň toto ustanovenie stanovilo objektívnu lehotu v trvaní dvoch odo dňa, keď došlo k disciplinárnemu previneniu, a ak ide o disciplinárne previnenie, ktorého sa exekútor dopustil zavineným konaním, ktoré má za následok prietahy v exekučnom konaní, v trvaní štyroch rokov odo dňa, keď došlo k disciplinárnemu previneniu. Pojem prietahy v konaní pritom nie je v Exekučnom poriadku definovaný. Na základe právnej teórie aj súvisiacej judikatúry súdov možno tento pojem vyložiť ako situáciu, keď je zo strany účastníkov konania očakávaný úkon a tento nebol vykonaný v zákonom stanovenej alebo primeranej lehote, v ktorej bolo možné takýto úkon očakávať. V prejednávanej veci bolo exekučné konanie nepochybne ukončené vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie dňa 10.10.2017. Správne poukázal žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia na to, že exekučné konanie začína podaním návrhu na začatie exekučného konania u súdneho exekútora, avšak súdny exekútor môže vykonávať jednotlivé úkony smerujúce k vymoženiu pohľadávky oprávneného (konkrétne zásahy do majetkovej sféry povinného) až na základe poverenia vydaného exekučným súdom (po tom, čo exekučný súd preskúma, či sú splnené podmienky pre vedenie exekúcie). Exekučný poriadok v § 60 ods. 1 (v znení do 31.03.2017) vyžaduje, aby súdny exekútor toto poverenie exekučnému súdu vrátil, ak nastane niektorá zo situácií vymedzených v tomto zákonom ustanovení pod písm. a) až e). Na úkon vrátenia poverenia ale nie je viazané skončenie exekučného konania, resp. skončenie exekúcie v prípade zastavenia exekúcie. Ide o administratívny úkon realizovaný zo strany súdneho exekútora. Nejde o taký úkon, ktorý je v rámci postupu súdneho exekútora v exekučnom konaní oznamovaný účastníkom konania a nemá na práva účastníkov konania v exekučnom konaní žiaden dopad, pretože exekučné konanie v prípade vymoženia pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie bolo skončené samotným vymožením. Z tohto dôvodu došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu skutku obsiahnutého v bode 3. návrhu na začatie disciplinárneho konania žalovaným a to, že ide o zavinené konanie súdneho exekútora, v dôsledku ktorého došlo k prietahom v exekučnom konaní. V zmysle vyššie uvedenej argumentácie nešlo o také zavinené konanie súdneho exekútora, ktoré by malo za dôsledok prietahy v konaní, preto bol nesprávny postup žalovaného a nesprávne právne posúdenie, keď žalovaný dospel k záveru, že objektívna lehota na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania bola v zmysle § 223 ods. 2 Exekučného poriadku v trvaní 4 roky. Objektívna lehota na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania pre skutok uvedený v bode 3. návrhu bola v zmysle § 223 ods. 2 Exekučného poriadku v rozsahu dvoch rokov, teda návrh bol zo strany ďalšieho účastníka konania podaný oneskorene.“

III.

Konanie na kasačnom súde

9. Proti rozsudku krajského súdu podala v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť ministerka spravodlivosti ako ďalší účastník konania (ďalej len „sťažovateľka“) a to z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) Správneho súdneho poriadku, pretože krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a zároveň rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, na základe čoho navrhla zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie konanie.

10. Sťažovateľka v rámci sťažnostných bodov uviedla, že predmetný skutok uvedený v bode 3. rozhodnutia žalovaného má v zmysle právnej teórie a súdnej praxe povahu trvácего deliktu. Trváci delikt pritom spočíva v udržiavaní protiprávneho stavu, ktorý bol vyvolaný tým, že žalobca po prijatí poslednej platby 26 766,08 eur dňa 10.10.2017 bezodkladne nevrátil exekučnému súdu poverenie a toto vrátil až následne 31.12.2018. To znamená, že až 31.12.2018 došlo k odstráneniu protiprávneho stavu. Podľa sťažovateľky „návrh na začatie disciplinárneho konania bol komore doručený 11. mája 2020, teda od 31. decembra 2018, kedy došlo k odstráneniu protiprávneho stavu, neuplynula lehota dvoch rokov odo dňa, keď došlo k disciplinárnemu previneniu a návrh bol podaný v zákonnej lehote podľa ustanovenia § 223 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 30. novembra 2021.“

11. Žalobca sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti stotožnil s napadnutým rozsudkom krajského súdu a spochybnil záver sťažovateľky o tom, že predmetný skutok má povahu trvácего deliktu. Zároveň poukázal na to, že sťažovateľka svoju argumentáciu o zachovaní dvojročnej objektívnej lehoty v dôsledku kvalifikácie predmetného skutku ako trvácего deliktu uplatnila až v kasačnej sťažnosti, pričom

takouto zmenou právnej argumentácie rieši svoju predchádzajúcu pasivitu na úkor princípov právneho štátu a právnej istoty. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

IV.

Právny názor kasačného súdu

12. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“), na ktorý prešiel odo dňa 1.8.2021 výkon súdnictva aj vo veciach kasačných sťažností, v ktorých bol dovtedy príslušný Najvyšší súd Slovenskej republiky [§ 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov], v spojení s § 11 písm. h) Správneho súdneho poriadku preskúmal kasačnú sťažnosť, ktorá bola podaná včas, oprávnenou osobou a zároveň obsahovala zákonom stanovené náležitosti, pričom ňou bolo napadnuté rozhodnutie, proti ktorému je jej podanie prípustné.

13. Pre posúdenie veci považuje kasačný súd za dôležité zdôrazniť, že sťažovateľkou je ďalší účastník konania, t.j. ministerka spravodlivosti, ktorá bola disciplinárnu navrhovateľkou v disciplinárnom konaní, v ktorom bol žalobca disciplinárne potrestaný žalovaným, resp. žalobou napadnutou časťou rozhodnutia žalovaného.

14. Kasačný súd v konštatlačnej časti odôvodnenia viackrát použil citácie z rozhodnutia žalovaného ako i napadnutého rozsudku, aby mohol presne poukázať na to, na akých právnych záveroch boli tieto rozhodnutia postavené.

15. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že žalovaný vo svojom rozhodnutí výslovne skonštatoval, že sa žalobca dopustil prietahov v exekučnom konaní, v dôsledku čoho neuplynula objektívna lehota štyroch rokov na podanie disciplinárneho návrhu podľa § 223 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v rozhodnej dobe.

16. Presne tento záver žalovaného napadol žalobca aj vo svojej správnej žalobe (žalobný bod IV. 1). Práve stotožnenie sa s týmto žalobným bodom spočívajúce v závere krajského súdu, že sa žalobca svojim konaním vymedzeným v bode 3. rozhodnutia žalovaného nedopustil prietahov v exekučnom konaní, bolo meritom napadnutého rozsudku a s tým spojeného následného záveru o tom, že disciplinárny návrh nebol podaný v štvorročnej objektívnej lehote v zmysle § 223 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v rozhodnej dobe.

17. Keďže otázka trvaceho charakteru skutku 3 a s tým spojeného skúmania včasnosti podania disciplinárneho návrhu v dvojročnej lehote, počítanej od odstránenia protiprávneho nečinnosného stavu (31.12.2018), nebola doposiaľ predmetom posudzovania ani v administratívnom (disciplinárnom) konaní ani v správnom súdnom konaní (v konaní pred krajským súdom), nemôže byť predmetom posudzovania ani zo strany kasačného súdu. V opačnom prípade by kasačný súd svojim právnym posudzovaním nad rámec povahy správneho súdneho prieskumu nahrádzal rozhodovanie orgánov verejnej správy. Tomu nakoniec zodpovedá aj zákaz tzv. novôt v kasačnom konaní normatívne vyjadrený v § 441 Správneho súdneho poriadku, podľa ktorého „v kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti.“ V tomto smere sa preto kasačný súd stotožňuje s námietkou žalobcu, že sťažovateľka mala byť v rozsahu sťažnostných bodov primárne aktívna v administratívnom (disciplinárnom) konaní. Z rozhodnutia žalovaného vo vzťahu k námietkam žalobcu pritom vyplýva nesporná argumentačná pasivita sťažovateľky v tomto smere (viď str. 9 posledný odsek rozhodnutia žalovaného). Rovnako pasívna bola sťažovateľka aj v konaní pred krajským súdom, keď sa k podanej správnej žalobe a v nej uvedenej právnej argumentácií žalobcu vôbec nevyjadrila (viď bod 13 odôvodnenia napadnutého rozsudku).

18. Nad rámec uvedeného kasačný súd súčasne uvádza, že k správnosti právnych záverov krajského súdu týkajúcich sa toho, či konanie žalobcu malo povahu prietahov v exekučnom konaní, sa nemôže relevantne vyjadriť, keďže v tomto rozsahu sťažovateľka sťažnostné body neformulovala. Kasačný súd síce nie je v konaní o správnej žalobe vo veciach správneho trestania viazaný sťažnostnými bodmi (§ 453 ods. 2 k § 195 Správneho súdneho poriadku), avšak uvedenú absenciu viazanosti je potrebné s

poukazom na charakter správneho súdництва vykladať v zásade v prospech ochrany subjektívnych práv žalobcu.

19. Pre úplnosť možno dodať, že otázka kvalifikácie skutku uvedeného v bode 3 rozhodnutia žalovaného ako trvajúceho deliktu by mala byť predmetom následného posudzovania zo strany žalovaného v ďalšom administratívnom (disciplinárnom) konaní (po vrátení veci krajským súdom žalovanému) pri skúmaní včasnosti podania disciplinárneho návrhu v dvojročnej objektívnej lehote. Práve v tomto konaní by sťažovateľka mala uplatniť tú argumentáciu, ktorá bola obsiahnutá v kasačnej sťažnosti.

20. Na podklade vyššie uvedeného preto kasačný súd nezistil dôvodnosť kasačnej sťažnosti a v nej uplatnených sťažnostných bodov.

21. Kasačný súd preto kasačnú sťažnosť sťažovateľky ako ďalšieho účastníka konania podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

22. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní mal úspech, priznal voči neúspešnej sťažovateľke plnú náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP). Žalovanému náhrada trov konania z normatívnej úpravy nevyplýva a kasačný súd nezistil ani dôvod pre aplikáciu podľa § 168 Správneho súdneho poriadku.

23. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v kasačnom senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.